

käihmisiä ja vanhuksia arvostetaan. Heidän asumisestaan ja terveydestään huolehditaan. Tämän saimme kuulla vaalikeskustelissa ja -lupauksissa.

Kuumana käynyt keskustelu hoivakotien hoitajamitoituksesta on saanut kaikkien poliittisten puolueiden yksimielisen näkemyksen. Jäämme nyt odottelemaan asian käsitletyä lainvoimaiseksi.

Kaikki esimerkit eivät kuitenkaan anna pelkkää positiivista kuvaaa. Toivon vain, että niukka vastausten määrä edellisessä Senioriopettaja-lehdessä olleesta vaalitentistä johdetti eduskuntaryhmien puheenjohtajien ruuhkautuneista sähköposteista. Tämän selityksen kuulin yhdeltä puolueelta, joka ei vastannut lehden kysymyksiin.

Mieleen nousee helposti ajatus, että eläkeläisopettajille tärkeät asiat eivät kiinnostaneet edes vaalien alla kaikkia puolueita. Toivottavasti tämä ei ole totuuus.

Maaliskuun alkupuolella julkaistiin Vanhuusko arvokasta? – pamfletti. Sen kirjoittajat ovat tunnettuja vanhusten asioiden ajajia, kuten emeritaprofessori Sirkka-Liisa Kivelä. Kirjan julkistamistilaisuuteen Pikkuparlamentin Kansalaisinfoon oli kutsuttu kansanedustajat ja lehdistöä. Keitä oli paikalla? Yksi

kansanedustaja, yhden kansanedustajan avustaja ja kourallinen lehdistöä.

Toivon, ettei tässäkään vähäinen osallistujamäärä ilmennä asenteita ja vähäistä arvostusta vanhuksia koskeviin kysymyksiin. Ehkä kansanedustajat olivat jälleen kiireisiä, eivätkä päässeet käyttämään julkaisupaikan suomaa kotikenttäetua.

Kirjan nimiösvulla kysytään: Onko vanhuus arvokasta vai onko sen ylläpitäminen vain kallista ja kenelle? Pitäisikö meidän tehdä jotain, jotta saisimme kaikille tasapuoliseksi arvokkaan vanhuuden? Näihin kysymyksiin kirjassa etsitään monipuolisesti vastauksia ja kerrotaan riippusevia tapausmerkkejä. Tällaisia olivat mm. vanhusten kovakourainen kohtelu hoitolaitoksessa, suun hoidon laiminlyönti, Kelakyttien huono järjestely, asiakasmaksujen katto ja kotihoidon heikkenevä tilanne.

Sirkka-Liisa Kivelä perustaa tekstinsä vuosina 2010–2018 julkaisuihin tutkimuksiin vanhusten pitkäaikaisesta hoidosta. Monet hoidon osatekijät ovat muuttuneet tutkimusten mukaan aikaisempaa huonommaksi. Ihmisoikeudet ovat jääneet taloudellisten arvojen jyräämiksi päättäjien arvomaailmassa. Kotihoidossa tukeudutaan puolestaan entistä



enemmän omaisten apuun. Vanhusten itsemääräämisoikeus ei myöskään ole vahvoissa kantimissa. Onko siis ikäihmisten ja vanhusten arvostus juhlapuheiden sanahelinää?

Anneli Rajaniemi

päätoimittaja

senioriopettaja@osj.fi

Uppskattning eller tomma ord

Äldre personer och åldringar är uppskattade. Man tar hand om deras boende och hälsa. Det fick vi höra under valdebatter och som vällöften.

Den heta diskussionen gällande vårdhemmens vårdarkvoter har nu fått alla politiska partier att enas om en enhetlig standpunkt. Vi väntar nu på att frågan skall behandlas och leda till att lagen träder i kraft.

Alla exempel visar ändå inte en enbart positiv bild. Jag kan bara hoppas, att den njugga mängden svar vi fick till enkäten i förra numret av Senioriopettaja-tidningen berodde på att riksдagsgruppernas ordförandes e-post hade stockat sig, som förklaringen lydde från ett parti som inte hade besvarat frågorna.

Man grips lätt av tanken att frågor som är viktiga för pensionerade lärare inte intresserar alla partier, inte ens inför ett val. Förhoppningsvis är det inte sant.

I början av mars publicerades pamfletten "Är ålderdomen värdefull"? (Vanhusko

arvokasta?) Författare är kända förespråkare i åldringsfrågor, som professor emeritus Sirkka-Liisa Kivelä. Till publiceringstillfället vid Lilla parlamentets Medborgarinfo var riksдagsledamöter och press inbjudna. Vem kom då på plats? Jo en riksдagsledamot, en riksдagsledamots assistent och en handfull representanter för pressen.

Hoppas, att det låga deltagarantalet inte är uttryck för attityder och lågt värdesättande av frågor som berör åldringar. Kanske riksдagsledamöterna än en gång var så upptagna, att de inte hann utnyttja den hemmaplansförmånen som publiceringsstället kunde erbjuda.

På bokens titelsida frågas: Är ålderdom värdefull eller är det bara dyrt att upprätthålla den och för vem? Borde vi göra något för att alla skulle få en jämlig och värdig ålderdom? Man söker mångsidiga svar på dessa frågor i boken och ger upprörande exempel. Sådana exempel är hårdhånt behandling av åldringar på vårdhem, försummad

munvård, FPA-skjutsarnas usla planering, taket för klientkostnader och hemvårdens allt svagare situation.

Sirkka-Liisa Kivelä baserar sin text på publicerade undersökningar av åldringars långtidsvård 2010–2018. Många delar av vården har enligt undersökningen blivit sämre med tiden. Hemvården baserar sig allt mer på hjälpen från anhöriga. Man respekterar inte heller alltid åldringarnas självbestämmarätt. Är alltså värdesättandet av äldre och åldringar bara tomma ord i festalen?

Anneli Rajaniemi

chefredaktör

Ulla Bäck

översättning

